

موسسه حقوقی آوای عدالت سروش

قانون مسئولیت مدنی ۱۳۳۹/۰۲/۰۷ مصوب

/

قانون مسئولیت مدنی/

۱۳۳۹/۰۲/۰۷ مصوب

ماده ۱ - هر کس بدون مجوز قانون عمداً یا در نتیجه بی احتیاطی/

بجان یا سلامتی یا مال یا آزادی یا حیثیت یا شهرت تجارتي یا بهر/

حق دیگر که بموجب قانون برای افراد ایجاد گردیده لطمه ای وارد/

نماید که موجب ضرر مادی یا معنوی دیگری شود مسئول جبران/

خسارت ناشی از عمل خود میباش.د/

ماده ۲ - در موردی که عمل وارد کننده زیان موجب خسارت مادی یا/

معنوی زیان دیده شده باشد دادگاه پس از رسیدگی و ثبوت امر او را/

به جبران خسارات مزبور محکوم مینماید و چنانچه عمل وارد کننده/

زیان فقط موجب یکی از خسارات مزبور باشد دادگاه او را به جبران/

همان نوع خساراتیکه وارد نموده محکوم خواهد نمود.د/

ماده ۳ - دادگاه میزان زیان و طریقه و کیفیت جبران آن را با توجه/

به اوضاع و احوال قضیه تعیین خواهد کرد جبران زیان را بصورت/

[بصورت] مستمری نمیشود تعیین کرد مگر آنکه مدیون تأمین مقتضی/

برای پرداخت آن بدهد یا آنکه قانون آن را تجویز نماید.د/

ماده ۴ - دادگاه میتواند میزان خسارت را در مورد زیر تخفیف دهد.د/

۱ - هر گاه پس از وقوع خسارت وارد کننده زیان بنحو مؤثری به/

زیاندریده کمک و مساعدت کرده باشد.د/

۲ - هر گاه وقوع خسارت ناشی از غفلی بود که عرفاً قابل اغماض/

باشد و جبران آن نیز موجب عسرت و تنگدستی واردکننده زیان شود.د/

۳ - وقتیکه زیاندریده به نحوی از انحا موجبات تسهیل ایجاد زیان را/

فراهم نموده یا به اضافه شدن آن کمک و یا وضعیت وارد کننده زیان/

را تشدید کرده باش.د/

ماده ۵ - اگر در اثر آسیبی که ببدن یا سلامتی کسی وارد شده در بدن/

او نقمی پیدا شود یا قوه کار زیان دیده کم گردد و یا از بین برود و/

یا موجب افزایش مخارج زندگانی او بشود وارد کننده زیان مسئول/

جبران کلیه خسارات مزبور است.د/

دادگاه جبران زیان را با رعایت اوضاع و احوال قضیه بطریق/

مستمری و یا پرداخت مبلغی دفعتاً واحده تعیین مینماید و در مواردی/

که جبران زیان باید بطریق مستمری بعمل آید تشخیص اینکه به چه/

اندازه و تا چه مبلغ میتوان از وارد کننده زیان تأمین گرفت با دادگاه/

اس . ت/

اگر در موقع صدور حکم تعیین عواقب صدمات بدنی بطور تحقیق/

ممکن نباشد دادگاه از تاریخ صدور حکم تا دو سال حق تجدید نظر/

نسبت بحکم خواهد داش . ت/

ماده ۶ – در صورت مرگ آسیب دیده زیان شامل کلیه هزینه ها/

مخصوصاً هزینه کفن و دفن میباشد اگر مرگ فوری نباشد هزینه/

معالجه و زیان ناشی از سلب قدرت کار کردن در مدت ناخوشی نیز/

جز زیان محسوب خواهد شد./

در صورتیکه در زمان وقوع آسیب زیان‌دیده قانون مکلف بوده و یا/

ممکنست بعدها مکلف شود شخص ثالثی را نگاهداری نماید و در اثر/

مرگ او شخص ثالث از آن حق محروم گردد وارد کننده زیان باید/

مبلغی به عنوان مستمری متناسب با مدتیکه ادامه حیات آسیب دیده/

عادتاً ممکن و مکلف پنگاهداری شخص ثالث بوده بآن شخص پرداخت/

کند در اینصورت تشخیص میزان تأمین که باید گرفته شود با دادگاه/

اس . ت/

در صورتیکه در زمان وقوع آسیب نطفه شخص ثالث بسته شده و یا/

هنوز طفل بدنيا نیامده باشد شخص مزبور استحقاق مستمری را/

خواهد داش . ت/

ماده ۷ – کسیکه نگاهداری یا مواظبت مجنون یا صغیر قانون یا بر/

حسب قرارداد بعهدہ او میباشد [میباشد] در صورت تقصیر در/

نگاهداری یا مواظبت مسئول جبران زیان وارده از ناحیه مجنون و یا/

صغیر میباشد و در صورتیکه استطاعت جبران تمام یا قسمتی از زیان/

وارده را نداشته باشد از مال مجنون یا صغیر زیان جبران خواهد شد/

و در هر صورت جبران زیان باید بنحوی صورت گیرد که موجب/

عسرت و تنگدستی جبران کننده نباشد./

ماده ۸ – کسیکه در اثر تصدیقات یا انتشارات مخالف واقع به حیثیت و/

اعتبارات و و موقعیت دیگری زیان وارد آورد مسئول جبران آن/

اس . ت/

شخصیکه در اثر انتشارات مزبور با [یا] سایر وسائل مخالف یا [یا]/

حسن نیت مشتریانش کم و یا در معرض از بین رفتن باشد میتواند/

موقوف شدن عملیات مزبور را خواسته و در صورت اثبات تقصیر/

زیان وارده را از وارد کننده مطالبه نماید./

ماده ۹ – دختری که در اثر اعمال حيله یا تهدید و یا سو استفاده از/

زیر دست بودن حاضر برای هم خوابگی نامشروع شده میتواند از/

مرتکب علاوه از زیان مادی مطالبه زیان معنوی هم بنماید./

ماده ۱۰ – کسیکه به حیثیت و اعتبارات شخصی یا خانوادگی او لطمه/

وارد شود میتواند از کسیکه لطمه وارد آورده است جبران زیان مادی/

و معنوی خود را بخواهد هر گاه اهمیت زیان و نوع تقصیر ایجاب/

نماید دادگاه میتواند در صورت اثبات تقصیر علاوه بر صدور حکم/

بخسارت مالی حکم بر رفع زیان از طریق دیگر از قبیل الزام/

بعذرخواهی و درج حکم در جراید و امثال آن نماید./

ماده ۱۱ – کارمندان دولت و شهرداری ها و موسسات وابسته بانها/

که بمناسبت انجام وظیفه عمدا یا در نتیجه بی احتیاطی خساراتی/

باشخاص وارد نمایند شخصاً مسئول جبران خسارت وارد میباشند/

ولی هر گاه خسارات وارده مستند بعمل آنان نبوده و مربوط به نقص/

وسائل ادارات و موسسات مزبور باشد در اینصورت جبران خسارت/

بر عهده اداره یا موسسه مربوطه است ولی در مورد اعمال حاکمیت/

دولت هر گاه اقداماتی که بر حسب ضرورت برای تامین منافع/

اجتماعی طبق قانون ه ب عمل آید و موجب ضرر دیگری شود دولت/

مجبور بپرداخت خسارات نخواهد بود./

ماده ۱۲ – کارفرمایانی که مشمول قانون کار هستند مسئول جبران/

خساراتی میباشند که از طرف کارکنان اداری و یا کارگران آنان در/

حین انجام کار یا بمناسبت آن وارد شده است مگر اینکه محرز شود/

تمام احتیاط هائی که ارضاع [اوضاع] و احوال قضیه ایجاب مینموده/

بعمل آورده یا این که اگر احتیاط های مزبور را بعمل میاوردند باز هم/

جلوگیری از ورود زیان مقدور نمی بود کارفرما میتواند به واردکننده/

خسارت در صورتیکه مطابق قانون مسئول شناخته شود مراجعه نماید./

ماده ۱۳ – کارفرمایان مشمول ماده ۱۲ مکلفند تمام کارگران و/

کارکنان اداری خود را در مقابل خسارات وارده از ناحیه آنان/

باشخاص ثالث بیمه نمایند./

ماده ۱۴ – در مورد ماده ۱۲ هر گاه چند نفر مجتمعاً زبانی وارد/

آوردند متضامناً مسئول جبران خسارت وارده هستند. در این مورد/

میزان مسئولیت هر یک از آنان با توجه بنحوه مداخله هر یک از طرف/

دادگاه تعیین خواهد شد./

ماده ۱۵ – کسیکه در مقام دفاع مشروع موجب خسارات بدنی یا مالی/

شخص متعددی شود مسئول خسارت نیست مشروط بر اینکه خسارت/

وارده بر حسب متعارف متناسب با دفاع باش.د./

ماده ۱۶ – وزارت دادگستری مأمور اجرای این قانون است./

قانون فوق که مشتمل بر شانزده ماده و در تاریخ هفتم اردیبهشت ماه/

یکهزار و سیصد و نه ه ب تصویب کمیسیون مشترک دادگستری/

مجلسین رسیده است بموجب قانون اجازه اجرا لوایح پیشنهادی/

وزیر فعلی دادگستری پس از تصویب کمیسیون مشترک قوانین/

دادگستری مجلسین قابل اجرا می باش.د./

رئیس مجلس شورای ملی – رضا حکمت/

رئیس مجلس سنا – محسن صدر/

/